

Dokument zasedanja

A9-0436/2023

13.12.2023

POROČILO

o izvajanju določb Pogodbe o državljanstvu EU
(2023/2085(INI))

Odbor za ustavne zadeve

Poročevalka: Maite Pagazaurtundúa

VSEBINA

	Stran
OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV	3
PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE	4
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE	15
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	22
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	23

OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV

Državljanstvo EU je del evropskega projekta že več kot trideset let. Ob svojem oblikovanju je bilo mejnik, saj je edinstven in enkraten koncept, ki je Evropsko unijo razlikoval in jo še vedno razlikuje od drugih političnih stvarnosti.

Minila so tri leta, odkar je Evropski parlament sprejel zadnje poročilo o uporabi določb Pogodb v zvezi z državljanstvom EU, tri leta, ki se zaradi korenitih preobrazb, ki smo jih doživeli, in izjemnih okoliščin, ki smo jih premostili, vključno z invazijo na Ukrajino in pandemijo covid-19, zdijo kot tri desetletja.

Na Konferenci o prihodnosti Evrope se je v sklepe vključil pomen krepitve državljanstva EU, pri čemer se je navedlo, da je priprava statuta EU za državljanstvo način za vzpostavitev močnejše povezave med državljani in Unijo. Komisija bo pred koncem leta objavila poročilo o državljanstvu EU za leto 2023, ki naj bi vključevalo nove pobude za to krepitev, vključno s pripravo statuta.

To poročilo je pravočasno in potrebno. Evropska unija mora v svoj pravilnik vključiti spremembe, da bi lahko napredovala ter se učinkovito in hitro odzivala v geopolitično nemirnem svetu. Evropski parlament je pozval k sklicu konvencije in reviziji temeljnih pogojev, vendar je napredek mogoče doseči že zdaj in si zanj prizadevati tudi v prihodnje, da bi utrdili državljanstvo EU, ki dejansko krepi Unijo.

S tehnološko revolucijo je vsak državljan postal steber Unije, bistven steber kohezije in spoprijemanja z izzivi našega časa. Ker je državljanstvo v središču evropskega projekta in izraža skupno demokratično identiteto, je treba v celoti izkoristiti njegov potencial za premagovanje težav ter nadaljnje ustvarjanje priložnosti za uspešno in dragoceno prihodnost v smislu svobode in enakosti.

Državljanje je treba seznaniti z njihovimi pravicami in ne le omogočiti njihovo uveljavljanje, temveč jih tudi posodobiti z oblikovanjem novih pravic glede na gospodarsko, socialno in digitalno revolucijo, ki jo doživljamo. Pri tem bosta koristna osredotočenost na to, kar nas združuje, ter priprava statuta EU za državljanstvo, ki bo prispeval jasnost in znanje.

Proučiti je treba negativne posledice, ki izhajajo iz razdrobljenosti in različne uporabe evropske zakonodaje o državljanstvu EU v državah članicah, pa tudi vse oblike neenakosti in diskriminacije, ki se pojavljajo pri uveljavljanju državljanstevskih pravic (zlasti za osebe, ki imajo eno od oblik invalidnosti, ali osebe, ki jim grozi izključenost), ter odpraviti ovire in stare ali nove vrzeli – digitalne ali druge – pri uživanju državljanstva EU.

Čas je, da spodbujamo udeležbo, da bodo lahko državljani učinkovito prispevali k razvoju agende Unije, hkrati pa okrepimo tudi predstavniško demokracijo in legitimnost institucij EU.

To poročilo, v katerem je upoštevan ta pristop, ni osredotočeno le na analizo obstoječih težav v zvezi z uporabo določb Pogodb in zakonodaje o državljanstvu EU, temveč tudi na njegovo prihodnost, na oblikovanje konkretnih predlogov za krepitev državljanstva ter na priporočila evropskim institucijam in državam članicam, naj gredo v isto smer, zlasti Komisiji, da bi ta pristop vključila v svoje prihodnje poročilo o državljanstvu EU za leto 2023.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVKE**

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalka izjavlja, da je pri pripravi poročila do njegovega sprejetja v odboru prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Ecit Foundation
Citizens Pro Europe
PRODEC, Protecting the Rights of Destitute mobile EU Citizens
Professor of Constitutional Law at the Universitat Autònoma de Barcelona and Jean Monnet Chair ad personam
Director-General, DG for Justice and Consumers
Executive Director, European Citizen Action Service (ECAS)
Professor of Civil Law at the Autonomous University of Madrid
Coordinator of Violence against Women, Minors and Social Assistance, Subdirectorate General of Protection and Consular Assistance
General Council of Nursing, Spain
Federalistes d'Esquerres
Academic and director of the Integral EU programme, Deusto Business School

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalke.

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju določb Pogodbe o državljanstvu EU (2023/2085(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 15, 20, 21, 22, 24, 26, 45, 46, 47, 48, 153 in 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014²,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji³,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ustanovitvi Evropskega organa za delo, spremembi uredb (ES) št. 883/2004, (EU) št. 492/2011 in (EU) 2016/589 ter razveljavitvi Odločbe (EU) 2016/344⁴,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napatitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013⁶,
- ob upoštevanju Direktive 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih

¹ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

² UL L 156, 5.5.2021, str. 1.

³ UL L 141, 27.5.2011, str. 1.

⁴ UL L 186, 11.7.2019, str. 21.

⁵ UL L 173, 9.7.2018, str. 16.

⁶ UL L 107, 22.4.2016, str. 1.

kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg⁷,

- ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o ukrepih za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje konzularne zaščite državljanom Unije brez predstavnštva v tretjih državah in o razveljavitvi Sklepa 95/553/ES⁸,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP⁹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2009 o smernicah za boljši prenos Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ter njeno učinkovitejšo uporabo (COM(2009)0313),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi¹⁰,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1042 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi zaradi izbruha COVID-19¹¹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. decembra 2020 z naslovom Strategija za okrepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU (COM(2020)0711),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 z naslovom Akcijski načrt za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. novembra 2021 z naslovom Zaščita integritete volitev in spodbujanje demokratične udeležbe (COM(2021)0730),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. decembra 2020 z naslovom Poročilo o državljanstvu EU za leto 2020 – Opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic (COM(2020)0730),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. decembra 2020 v skladu s členom 25 PDEU o napredku na področju dejanskega uveljavljanja državljanstva EU 2016–2020 (COM(2020)0731),
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 14. februarja 2023 o predlogu direktive Sveta o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni

⁷ UL L 354, 28.12.2013, str. 132.

⁸ UL L 106, 24.4.2015, str. 1.

⁹ UL L 163, 20.6.2019, str. 1.

¹⁰ UL L 130, 17.5.2019, str. 55.

¹¹ UL L 231, 17.7.2020, str. 7.

državljeni (prenovitev)¹²,

- ob upoštevanju svojega stališča z dne 14. februarja 2023 o predlogu direktive Sveta o določitvi podrobne ureditve za uresničevanje volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanov Unije, ki prebivajo v državi članici, v kateri nimajo državljanstva¹³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. februarja 2019 o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU¹⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2022 s priporočili Komisiji o programih državljanstva in prebivališča za naložbe¹⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o poročilu o državljanstvu EU za leto 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic¹⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2023 o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi¹⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2023 o parlamentarizmu, evropskem državljanstvu in demokraciji¹⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o dialogu z državljani in njihovi udeležbi pri odločanju o zadevah EU¹⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2022 o stikih z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude²⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. marca 2017 o ovirah za prosto gibanje in delo državljanov EU na notranjem trgu²¹,
- ob upoštevanju poročila Agencije EU za temeljne pravice o temeljnih pravicah za leto 2023,
- ob upoštevanju poročila o končnem izidu Konference o prihodnosti Evrope,
- ob upoštevanju rezultatov raziskave Flash Eurobarometer 485/2020 in standardne raziskave Eurobarometer 99/2023,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1), točka (e), sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku pridobitve dovoljenja za pripravo

¹² UL C 283, 11.8.2023, str. 76.

¹³ UL C 283, 11.8.2023, str. 100.

¹⁴ UL C 449, 23.12.2020, str. 6.

¹⁵ UL C 347, 9.9.2022, str. 97.

¹⁶ UL C 347, 9.9.2022, str. 202.

¹⁷ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0230.

¹⁸ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0330.

¹⁹ UL C 99, 1.3.2022, str. 96.

²⁰ UL C 347, 9.9.2022, str. 110.

²¹ UL C 263, 25.7.2018, str. 98.

samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,

- ob upoštevanju mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0436/2023),
- A. ker je bilo državljanstvo EU vzpostavljeno z začetkom veljavnosti Maastrichtske pogodbe leta 1993 in dodatno okrepljeno z Lizbonsko pogodbo leta 2009; ker je od takrat minilo trideset let ter so se zgodile velike družbene, digitalne, gospodarske in politične spremembe;
- B. ker se v skladu s členom 20(1) PDEU državljanstvo EU doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomesti; ker državljanstvo EU državljanom Unije zaenkrat še ne nalaga nobenih dolžnosti;
- C. ker je državljanstvo EU edinstven konstrukt, ki odraža skupno demokratično identiteto in skupne vrednote državljanov EU, in je pomagalo graditi vezi, spodbujati enakost in zavračati vse oblike rasizma in diskriminacije; ker državljanstvo EU še ni doseglo svojega polnega potenciala;
- D. ker je prosto gibanje več kot 15 milijonom državljanov EU²² omogočilo, da živijo in delajo v drugi državi članici, vsi državljani EU pa lahko svobodno potujejo po EU, zaradi česar je državljanstvo EU pomembnejše kot kdaj koli prej;
- E. ker državljani EU pogosto niso dovolj ozaveščeni in poučeni o pravicah, državljanskih dolžnostih in svoboščinah, ki izhajajo iz državljanstva EU, in jih tudi ne razumejo; ker pri praktični uporabi državljanstva EU in polnem uveljavljanju pravic in svoboščin, ki iz tega izhajajo, še vedno obstajajo znatne pomanjkljivosti, pri čemer so nekatere posledice neenotnega izvajanja zakonodaje EU v državah članicah;
- F. ker je iz rezultatov javnega posvetovanja iz leta 2020 o državljanstvu EU razvidno, da več kot 60 % sodelujočih meni, da niso dobro obveščeni o svojih pravicah iz državljanstva EU²³;
- G. ker so državljanke EU zaradi pandemije covida-19, digitalne revolucije ter z njo povezanih družbenih in gospodarskih sprememb pestili izzivi, kakršnih še ni bilo;
- H. ker bi z zbiranjem in utrjevanjem obstoječih in prihodnjih pravic omogočili boljše in bolj obveščeno uveljavljanje pravic in svoboščin, ki izhajajo iz državljanstva EU;
- I. ker je Konferenca o prihodnosti Evrope konkreten primer udeležbe državljanov v demokratičnem življenju Unije; ker njeni sklepi vključujejo predloge in ukrepe, ki izražajo soglasje med evropskimi institucijami in državljani EU o krepitvi državljanstva EU;

²² Eurostat, '[Archive: EU citizens living in another Member State - statistical overview](#)' (Arhiv: državljani EU, ki živijo v drugi državi članici – statistični pregled).

²³ Evropska komisija, EU Citizenship 2020 – Final Report: Results of the Public Consultation on EU Citizenship Rights 2020 (Poročilo o državljanstvu EU za leto 2020 – Končno poročilo: rezultati javnega posvetovanja iz leta 2020 o pravicah iz državljanstva EU), december 2020.

- J. ker obstoječe ovire za uveljavljanje pravic iz državljanstva EU ustvarjajo neenakosti in diskriminacijo med državljani EU, zlasti mobilnimi državljani EU in njihovimi družinskimi člani, še posebej otroki, osebami, ki živijo v čezmejnih regijah in na podeželju EU, ter pripadniki ranljivih in marginaliziranih skupin, kot so manjšine, osebe z nizkimi dohodki, brezdomci, starejši, invalidi in osebe, ki jim grozi digitalna izključenost;
- K. ker skoraj 87 milijonov državljanov EU živi z neko obliko invalidnosti²⁴ in ima težave pri uveljavljanju svojih državljanskih pravic, pri čemer te težave včasih povzročijo neposredno kršitev njihovih pravic do prostega gibanja in prebivanja ter omejitve pri uveljavljanju političnih pravic;
- L. ker nekatere države članice še vedno izvajajo programe tako imenovanih zlatih vizumov in sheme za vlagatelje kot sredstvo za pridobitev državljanstva in s tem državljanstva EU;

Uvod

1. meni, da državljanstvo EU vključuje skupno in deljeno evropsko demokratično identiteto ter iz nje izhajajoče posebne pravice, državljanske dolžnosti in svoboščine ter da uveljavljanje teh pravic, tako na spletu kot drugje, krepi povezavo državljanov z EU in njeno demokratično legitimnostjo ter jim omogoča dodatne pravice;
2. poudarja, da je treba pri oblikovanju državljanstva EU narediti korak naprej, da bi se odzivali na potrebe in izzive EU v 21. stoletju, ob tem pa priznati potencial digitalnih inovacij in potrebo po uravnoteženem pristopu, da bi obravnavali kompleksnost, ki jo povzročajo globalizacija in nove tehnologije; poudarja, da lahko digitalizacija demokratičnih procesov skupaj s nezadostno digitalno pismenostjo in slabim dostopom do informacijske in komunikacijske tehnologije prispeva k vse večjemu digitalnemu razkoraku pri uveljavljanju državljanskih pravic, zaradi česar bo del javnosti odtujen od evropskega projekta;
3. meni, da je večjezičnost v institucijah EU in v komunikaciji z državljani bistven vidik krepitve pojma državljanstva EU; v zvezi s tem poudarja, da sklep Sveta z dne 13. junija 2005 določa, da lahko državljani EU v stikih z institucijami EU uporabljajo neuradne jezike EU, priznane v državi članici ali na delu njenega ozemlja, ti jeziki pa se lahko uporabljajo tudi v institucijah ali organih EU, vključno z Evropskim parlamentom;
4. opozarja, da je Parlament k oblikovanju statuta EU za državljanstvo pozval v svoji resoluciji z dne 12. februarja 2019 o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU in v svoji resoluciji z dne 10. marca 2022 o poročilu o državljanstvu EU za leto 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic; opozarja, da se je na Konferenci o prihodnosti Evrope poudarilo, da je treba okrepiti državljanstvo EU, pri čemer se je v njenih sklepih navedlo, da bi bil takšen statut za državljanstvo koristno orodje za večjo oprijemljivost načel in vrednot EU;
5. obžaluje, da Komisija v svojem sporočilu o nadaljnjih ukrepih v zvezi s Konferenco o

²⁴ Podatki: statistika EU o dohodku in življenjskih pogojih (EU-SILC) in raziskave o delovni sili v EU (EU-LFS); Grammenos, S., in Priestley, M., Europe 2020 data and people with disabilities – tables (Podatki za Evropo za leto 2020 in invalidi – preglednice). Eurostat, 2020.

prihodnosti Evrope²⁵ ni izrecno omenila krepitev državljanstva EU in možnih načinov zanje; opozarja, da je Svet pokazal pripravljenost za krepitev državljanstva v tehnični oceni, ki jo je objavil v zvezi s Konferenco o prihodnosti Evrope, vendar še ni predlagal, sprejel ali izvedel ukrepov za doseg tega cilja;

6. želi spomniti, da bo Komisija pred koncem leta objavila poročilo o državljanstvu EU za leto 2023, in pričakuje, da bo predlagala nove pobude za krepitev državljanstva EU in za odpravo pomanjkljivosti pri njegovem izvajanju; obžaluje, da se je Komisija tokrat odločila, da objavi poziv k predložitvi dokazov, ne pa javnega posvetovanja kot v prejšnjih letih; opozarja, da rezultati poziva k predložitvi dokazov ne vsebujejo celovitega pregleda najnovejšega razvoja dogodkov in vrzeli pri izvajanju; poudarja, da bi bilo treba poročilo pripraviti na podlagi posodobljenih podatkov;

Težave v zvezi z državljanstvom EU

7. je zaskrbljen zaradi specifičnih težav pri polnem uveljavljanju pravic in svoboščin, ki izhajajo iz državljanstva EU;

Politične pravice

8. obžaluje, da je pri mobilnih državljanih manjša verjetnost, da uveljavljajo svojo volilno pravico ter kandidirajo na evropskih in lokalnih volitvah v državi članici prebivanja, pri čemer so med razlogi za to nezadostne informacije, jezikovne ovire, težave pri registraciji za glasovanje in nizka stopnja uspešnosti kandidatov, ki niso državljani;
9. je zelo zaskrbljen zaradi prakse nekaterih držav članic, ki svojim državljanom, ki trajno ali začasno živijo v tujini, odvzamejo pravico do glasovanja na nacionalnih parlamentarnih volitvah, zaradi česar so ti izključeni iz političnega življenja v matični državi in državi prebivališča;

Svoboda gibanja in prebivanja

10. poudarja, da je schengensko območje eden od največjih dosežkov EU; poudarja, da bi bilo treba odpraviti vse ovire za prosto gibanje v EU, da bi za vse evropske državljane dosegli enake pravice, ki izhajajo iz državljanstva EU; poziva k pristopu Romunije in Bolgarije v schengensko območje v skladu z resolucijami Parlamenta;
11. je zaskrbljen, ker so z vidika dostopa do socialnih ugodnosti mobilni državljani EU, zlasti iz ranljivih skupin, v državah članicah prebivališča obravnavani drugače kot državljani teh držav članic; poziva države članice, naj ustrezno izvajajo sodno prakso Sodišča Evropske unije, ki prepoveduje takšno diskriminacijo;
12. je zaskrbljen zaradi težav in izzivov, s katerimi se soočajo državljani, ki živijo v čezmejnih regijah EU, zlasti v primeru zaprtja meja zaradi vseevropskih ali regionalnih kriz; poziva države članice, naj v takih primerih ohranijo čezmejno sodelovanje in po potrebi tesno sodelujejo z ustreznimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

Konzularna zaščita

²⁵ Sporočilo Komisije z dne 17. junija 2022 z naslovom Konferenca o prihodnosti Evrope – Uresničevanje vizije s konkretnimi ukrepi (COM(2022)0404).

13. je zaskrbljen zaradi pomanjkljivosti pri izvajanju direktive o konzularni zaščiti in delovanju konzularnih mrež držav članic, pri čemer ugotavlja, da so se te po izstopu Združenega kraljestva iz EU povečale; v zvezi s tem obžaluje, da imajo državljani EU omejen dostop do konzularne zaščite in pomoči v nekaterih tretjih državah;
14. opozarja na primere, v katerih osebi, ki sta državljana dveh različnih držav članic, na konzularnem predstavništvu ene od držav članic nista mogli opraviti nekaterih formalnosti, kot je sklenitev zakonske zveze, čeprav druga država članica v zadevni državi nima dostopnega konzularnega predstavništva;

Diskriminacija

15. meni, da neenotnost pravil držav članic o pridobitvi in izgubi nacionalnega državljanstva povzroča razlike pri pridobitvi in izgubi državljanstva EU ter da so zaradi teh razlik v nekaterih primerih kršena načela in vrednote EU;
16. poudarja, da še vedno obstaja več primerov, ko se pridobitev izvedene pravice do prebivanja zavrne državljanom tretjih držav, katerih mladoletni vzdrževani družinski člani so državljani EU, kljub razvoju sodne prakse Sodišča EU;
17. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi diskriminacije istospolnih parov in njihovih otrok pri uveljavljanju temeljne pravice do svobode gibanja v EU;

Priporočila

18. poziva države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj v celoti izvajajo obstoječe direktive o pravicah mobilnih državljanov in naj hitro odpravijo obstoječe vrzeli pred evropskimi volitvami; poziva k uvedbi ciljno usmerjenih kampanj ozaveščanja v državi prebivališča, da bi mobilne državljane EU seznanili z njihovo pravico, da volijo in kandidirajo na evropskih in lokalnih volitvah v tej državi; ponovno poziva, naj se pravice mobilnih državljanov razširijo na nacionalne in regionalne volitve;
19. poziva države članice, naj svojim izseljenim državljanom zagotovijo pravico, da volijo v svoji matični državi, če je ta priznana, tako da ustvarijo regulativne pogoje, ki jim bodo omogočali, da volijo, ter odpravijo birokratske ovire, zaradi katerih je uresničevanje te pravice oteženo in včasih onemogočeno; zlasti poziva države članice, naj te pravice enakovredno zagotovijo in po potrebi odpravijo vsakršno različno obravnavanje svojih izseljenih državljanov pri glasovanju na daljavo, zlasti pri glasovanju po pošti; poziva k enotni uporabi volilne pravice na evropskih volitvah za državljane EU, ki prebivajo zunaj Unije;
20. poziva Komisijo, naj sprejme novo sporočilo, v katerem bodo pojasnjeni nekateri ključni pojmi iz Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov EU in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, da bi državam članicam ponudila posodobljene smernice, ki bi lahko prispevale k boljšemu izvajanju direktive na nacionalni ravni, kar bi koristilo državljanom EU in njihovim družinskim članom;
21. poziva EU, naj spodbuja sprejetje zavezujoče evropske listine o digitalnih pravicah, vključno s pravicami iz digitalnega državljanstva, ki bi temeljila na Evropski deklaraciji o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje;

22. poziva Komisijo, naj brez nadaljnega odlašanja predstavi predlog za posodobitev in izboljšanje direktive o konzularni zaščiti, med drugim tako, da delegacijam EU dodeli dejavnejšo vlogo pri pomoči premalo zastopanim državljanom EU;
23. poziva države članice, naj odpravijo programe „zlatih vizumov“ in sheme za vlagatelje ter vse druge podobne nacionalne programe, ki vodijo k pridobitvi njihovega državljanstva in vključujejo neposredno ali posredno prodajo in zlorabo državljanstva EU, saj se z njimi spodkopava sam koncept državljanstva EU ter kršijo načela in vrednote EU; poziva države članice, naj zaščitijo integriteto in vrednost državljanstva Unije; poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe, kot je napotitev zadevnih držav članic pred Sodišče Evropske unije;
24. poziva, naj bosta Parlament in Svet v okviru naslednje revizije Pogodb zmožna, da po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta skupne določbe o preprečevanju prodaje potnih listov ali drugih zlorab v zvezi s pridobitvijo ali izgubo državljanstva EU s strani državljanov tretjih držav za približevanje pogojev, pod katerimi se lahko tako državljanstvo pridobi;
25. poziva države članice in ustrezne organe, naj prilagodijo obstoječe šolske učne načrte za poučevanje zgodovine Evrope in Evropske unije ter njenega delovanja ali naj pripravijo nove, da bi spodbujali aktivno državljanstvo in skupne evropske vrednote ter povečali ozaveščenost o dodani vrednosti tega, da je nekdo Evropejec in državljan EU; poudarja, da bosta krepitev evropske razsežnosti državljanske vzgoje in omogočanje enakega dostopa za vse, med drugim tudi z uporabo vseh razpoložljivih digitalnih orodij, državljanom EU omogočila, da delujejo kot obveščeni državljani in v celoti sodelujejo v državljanskem, političnem in družbenem življenju tako na evropski kot na nacionalni ravni; poudarja, da ima lahko program Erasmus+ pomembno vlogo pri spodbujanju državljanske vzgoje EU z učno mobilnostjo za vse, ne glede na starost, spol, zaposlenost ali stopnjo izobrazbe;
26. poziva Komisijo, naj uvede javna posvetovanja, prilagojena državljanom EU, zlasti mladim, da bi povečali udeležbo državljanov EU; odločno poziva Komisijo, naj posodobi način izvajanja javnih posvetovanj, da bi v skladu z uspešnim primerom Konference o prihodnosti Evrope okrepila državljansko udejstvovanje in udeležbo širše palete evropskih državljanov; v zvezi s tem jo poziva, naj dodatno izboljša portal Povejte svoje mnenje in izkoristi nove tehnologije ter obvešča o tem, kako povratne informacije državljanov prispevajo k različnim pobudam;
27. poziva, naj se vzpostavi enotna točka za vsa participativna orodja EU, kot so evropska državljanska pobuda, peticije Parlamentu, pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic, javna posvetovanja in dialogi z državljani, in poveča njihova učinkovitost, in sicer zlasti poskrbi, da bodo prispevali k oblikovanju evropske agende, hkrati pa omogočali tudi krepitev predstavniške demokracije v procesu odločanja; poziva Komisijo, države članice ter regionalne in lokalne organe, naj okrepijo svoja prizadevanja za obveščanje javnosti o obstoječih participativnih instrumentih;
28. ponavlja svoj predlog za vzpostavitev stalnega mehanizma za posvetovanje z državljani, ki bi državljanom, zlasti mladim, omogočal, da razpravljajo o prednostnih nalogah in politikah EU, ter bi med drugim prispeval k uporabi „pregleda z vidika mladih“ v zakonodaji, da bi predstavniško parlamentarno demokracijo dopolnili, ne pa je

- nadomestili; predlaga, da bi morali biti predstavniki Parlamenta obveščeni o teh razpravah, zato da bi lahko ocenili, ali naj po potrebi sprejmejo nadaljnje ukrepe;
29. predlaga, da se razmisli o uvedbi evropske državljske izkaznice, ki bi lahko na primer olajšala uveljavljanje državljskih pravic in glasovanje na evropskih volitvah, pa tudi uporabo participativnih instrumentov;
 30. poudarja pomembno vlogo pisarn Europe Direct pri povečanju udeležbe državljanov v demokratičnem življenju EU na lokalni ravni; spodbuja države članice in subjekte na regionalni in lokalni ravni k okrepitvi sodelovanja s temi pisarnami;
 31. poziva Komisijo, naj pogosteje uporablja družbene medije in digitalna orodja, ter se posebej osredotoča na večjo udeležbo mladih in invalidov v demokratičnem procesu, s čimer bi spodbudili njihovo udejstvovanje, hkrati pa v državah članicah priznali nižjo starost za pridobitev volilne pravice na volitvah v Evropski parlament; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj s krepitvijo dialoga z državljanji in z njihovim ozaveščanjem o vplivu, ki ga ima zakonodaja EU na njihovo vsakdanje življenje, spodbuja promocijo demokratične udeležbe;
 32. meni, da se morajo države članice in evropske institucije zaradi vse večjega vpliva digitalnega prostora na življenje državljanov, zlasti družbenih medijev in umetne inteligence, še naprej osredotočati na oblikovanje novih javnih politik in izvajanje učinkovitih mehanizmov za varstvo temeljnih pravic na spletu ter boj proti tujemu vmešavanju in dezinformacijam, saj predstavljajo eksistencialno grožnjo demokraciji in samemu uveljavljanju pravic državljanov;
 33. poziva Svet in Komisijo, naj nadaljujeta pogajanja o reviziji Uredbe (ES) št. 1049/2001²⁶, da bodo lahko državljanji EU v celoti uveljavljali svojo pravico do dostopa do dokumentov in nadzorovali institucije, organe, urade in agencije EU;
 34. ponovno poudarja, da je treba na podlagi člena 25 PDEU pripraviti statut EU za državljanstvo, ki bo združeval obstoječe in prihodnje državljske pravice, da bi izboljšali njihovo izvršljivost in zagotovili enakost državljanov, okrepili kohezijo in se odzvali na socialne, gospodarske, politične in digitalne spremembe; želi spomniti, da bi bilo treba to izvesti v okviru Pogodb;
 35. predlaga, da bi morali biti državljanom na področju udeležbe in političnih pravic, svobode gibanja in digitalnega državljanstva ter v skladu z obstoječo in prihodnjo zakonodajo EU zagotovljeni zlasti:
 - demokratična zastopanost na podlagi spola na volilnih listah;
 - stalna interaktivna digitalna platforma, prek katere bi lahko državljanji predložili svoje predloge in zamisli v vseh uradnih jezikih EU;
 - priznavanje obdobja študija, ne le kvalifikacij in poklicnih kompetenc, kot enakovrednih

²⁶ Uredba (ES) Evropskega parlamenta in Sveta št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

- sposobnosti za delo v drugi državi članici;
- univerzalni dostop do interneta za zagotovitev vključevanja državljanov in enakega dostopa do digitalnega okolja;
 - upravljanje lastne digitalne identitete, ki presega že obstoječe varstvo, v zvezi z osebnimi podatki v digitalnem okolju;
 - digitalna dediščina digitalnih podatkov umrle osebe;
 - razvoj varnih, preglednih in sledljivih sistemov umetne inteligence, ki bi jih nadzorovali ljudje in regulativne institucije;
36. poziva, naj se v statut EU za državljanstvo vključi horizontalna klavzula o nediskriminaciji kot dodatno varovalo za enakost pri uveljavljanju državljanskih pravic, da bi preprečili diskriminacijo in zaščitili državljane, zlasti pripadnike ranljivih in marginaliziranih skupin ter osebe, ki živijo v čezmejnih regijah EU;
37. poziva Komisijo, naj izvede ciljno usmerjene kampanje ozaveščanja o pravicah in državljanskih dolžnostih, ki izhajajo iz državljanstva EU in statuta, vključno z uvedbo svežnja EU za zagotavljanje informacij o državljanstvu EU, ter slednjemu nameni več sredstev; poudarja, da so z digitalno in tehnološko revolucijo državljani postali pravi stebri naših demokratičnih sistemov in jih bodo tudi branili;
38. poziva Komisijo, naj te predloge upošteva v prihodnjem poročilu o državljanstvu EU za leto 2023 in sprejme potrebne ukrepe za njihovo izvajanje v skladu s postopkom iz Pogodb;
39. ponovno poziva k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogojev, kot je določeno v členu 48 PEU; je trdno prepričan, da bi bilo treba na konvenciji skrbno oceniti, kako nadalje okrepiti državljanstvo EU;
-
- ◦
40. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE

za Odbor za ustavne zadeve

o izvajanju določb Pogodbe o državljanstvu EU
(2023/2085(INI))

Pripravljalnica mnenja: Beata Kempa

POBUDE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za ustavne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da približno 50 milijonov ljudi pripada narodni manjšini ali manjšinski jezikovni skupnosti v EU; opozarja, da Komisija ni sprejela nobenega zakonodajnega ukrepa v odgovor na evropsko državljansko pobudo Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope, čeprav jo je podprla velika večina poslancev Evropskega parlamenta;
2. ugotavlja, da sta pravica do prostega gibanja in njeno uveljavljanje osrednjega pomena za državljanstvo EU; ugotavlja, da je vzpostavitev schengenskega območja eden od največjih dosežkov evropskega povezovanja in močno krepi svobodo gibanja v EU; ugotavlja, da je Svet v svojih sklepih z dne 9. junija 2011 potrdil, da je bil postopek ocenjevanja uspešno končan ter da sta Bolgarija in Romunija tehnično pripravljene za pristop k schengenskemu območju;
3. opozarja, da je državljanstvo EU v skladu s Pogodbama EU tesno povezano z državljanstvom države članice, ki je v izključni pristojnosti vsake države članice, in odvisno od njega; poudarja, da je pridobitev državljanstva EU mogoča le s pridobitvijo državljanstva države članice;
4. meni, da državljanstvo EU vključuje skupno in deljeno evropsko demokratično identiteto ter iz nje izhajajoče posebne pravice, dolžnosti in svoboščine ter da uveljavljanje teh pravic krepi povezavo državljanov z EU;
5. opozarja, da je v členu 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določeno, da državljanstvo Unije temelji na državljanstvu države članice; poudarja, da je treba ta sistem še naprej uporabljati tudi po morebitnih prihodnjih spremembah Pogodbe;
6. poziva EU, naj spodbuja sprejetje evropske listine o digitalnih pravicah, vključno s pravicami iz digitalnega državljanstva, ki bi temeljila na Evropski deklaraciji o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje;

7. poziva Komisijo, naj sprejme novo sporočilo, ki bo pojasnilo nekatere ključne pojme iz Direktive 2004/38/ES¹ o pravici državljanov EU in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju EU, da bi državam članicam ponudila posodobljene smernice, ki bi lahko prispevale k boljšemu izvajanju direktive na nacionalni ravni, kar bi koristilo državljanom EU in njihovim družinskim članom;
8. poziva Komisijo, naj nemudoma predstavi predlog za posodobitev in izboljšanje direktive o konzularni zaščiti², med drugim tako, da delegacijam EU dodeli dejavnejšo vlogo pri pomoči premalo zastopanim državljanom, ki prebivajo ali potujejo zunaj EU;
9. poziva Svet in Evropski svet, naj z ustreznimi ukrepi zagotovita, da lahko države, ki izpolnjujejo vsa tehnična merila, postanejo članice schengenskega območja, da bodo lahko vsi državljani EU uživali svojo pravico do prostega gibanja in da bi okrepili njihov občutek evropske pripadnosti;
10. poziva Komisijo, naj si dejavno prizadeva za vzajemne vizumske sporazume s tretjimi državami in zadevnimi državami članicami, da bi zagotovili enako obravnavo in ohranili načelo vizumske vzajemnosti ter spodbujali mobilnost in pravice vseh državljanov EU;
11. poziva države članice, naj mobilne državljane Unije ob prijavi v državi članici prebivanja obvestijo o njihovih volilnih pravicah in volilnih postopkih v zvezi z evropskimi in občinskimi volitvami ter jim omogočijo, da se nemudoma registrirajo kot volivci;
12. poziva Svet, naj hitro sprejme reviziji direktive Sveta o volilnih pravicah mobilnih državljanov Unije na volitvah v Evropski parlament³ in direktive Sveta o volilnih pravicah mobilnih državljanov Unije na lokalnih volitvah⁴ v skladu s stališčem, ki ga je odobril Parlament;
13. poudarja, da bi morale institucije EU med državljani EU spodbujati večjo ozaveščenost o pravicah in svoboščinah, ki izhajajo iz državljanstva EU, ter njihovo poznavanje in razumevanje, in da pri praktični uporabi državljanstva EU še vedno obstajajo precejšnje pomanjkljivosti; meni, da bi morala EU sprejeti ukrepe za zagotovitev varstva temeljnih vrednot EU, da se bo bolje izkoristil potencial državljanstva EU; opominja, da je zaščita manjšin, tudi narodnih in jezikovnih, temeljna vrednota Evropske unije in hkrati njena pomembna naloga;
14. poziva države članice, naj čim bolj povečajo udeležbo vseh svojih državljanov, vključno

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

² Direktiva Sveta (EU) 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o ukrepih za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje konzularne zaščite državljanom Unije brez predstavnštva v tretjih državah in o razveljavitvi Sklepa 95/553/ES (UL L 106, 24.4.2015, str. 1).

³ Predlog Komisije za Direktivo Sveta o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani (COM(2021)0732).

⁴ Predlog direktive Sveta o določitvi podrobne ureditve za uresničevanje volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanov Unije, ki prebivajo v državi članici, v kateri nimajo državljanstva (COM(2021)0733).

s socialno ranljivimi skupinami, tako da okrepijo njihove volilne pravice s kampanjami ozaveščanja, spodbujajo njihovo udeležbo v javnih razpravah in uvedejo ustrezne ureditve, prilagajene njihovim nacionalnim volilnim postopkom, da bi olajšale glasovanje osebam, ki so pripadniki manjšin, marginaliziranih ali ranljivih skupin in imajo težave pri glasovanju, na primer tako, da jim omogočijo izbiro volišč ter uporabo podpornih tehnologij, formatov in tehnik; poleg tega poziva države članice, naj invalidom na njihovo zahtevo omogočijo, da pri glasovanju prejmejo pomoč osebe po lastni izbiri, in naj si prizadevajo zagotoviti možnost glasovanja po pošti ter po možnosti dodatno olajšati fizično glasovanje, glasovanje prek pooblaščenca ter elektronsko in spletno glasovanje;

15. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, da bi njihovi volilni procesi ostali brez ekstremizma, širjenja dezinformacij in tujega vmešavanja;
16. opozarja, da sta pravica do sodelovanja v demokratičnem življenju in obveznost zagotavljanja čim bolj odprtega sprejemanja odločitev, ki je čim bližje državljanom, zaščiteni s členom 10 Pogodbe o Evropski uniji; poziva institucije EU in države članice, naj zagotovijo dovolj časa za javno posvetovanje in preglednost ter proaktivno objavljajo javne dokumente;
17. poziva Svet in Komisijo, naj nadaljujeta pogajanja o reviziji Uredbe (ES) št. 1049/2001⁵, da bodo lahko državljani EU v celoti uveljavljali svojo pravico do dostopa do dokumentov in nadzorovali institucije, organe, urade in agencije EU;
18. poziva države članice, naj v celoti odpravijo programe državljanstva za vlagatelje in vse druge podobne nacionalne programe, ki vodijo k pridobitvi njihovega državljanstva in vključujejo neposredno ali posredno prodajo državljanstva EU, saj so sporni z etičnega, pravnega in gospodarskega vidika, so v osnovi nezdružljivi z načelom lojalnega sodelovanja, spodbujajo sam koncept državljanstva EU ter kršijo načela in vrednote EU; opozarja, da ti programi pomenijo več resnih varnostnih tveganj za državljane Unije, kot so tveganja, ki izhajajo iz pranja denarja in korupcije; meni, da lahko pomanjkanje skupnih standardov, ki bi urejali sheme, ki dovoljujejo prebivanje na podlagi finančnih naložb, tudi pomeni takšno varnostno tveganje in prispeva k spodbujanju celovitosti Unije;
19. obsoja, da v EU še vedno obstaja diskriminacija iz različnih razlogov; poudarja, da člen 21 Listine EU o temeljnih pravicah prepoveduje vsakršno diskriminacijo na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti; ponovno poudarja, da se je treba boriti proti diskriminaciji pripadnikov manjšin in ranljivih skupin, ter ponovno poziva k celovitemu sistemu EU za zaščito, ki bo vključeval obstoječe instrumente mednarodnega prava in upošteval dokazano dobro prakso v EU;
20. poziva, da je treba na podlagi člena 25 PDEU pripraviti statut EU za državljanstvo, v katerem bodo zbrane in posodobljene obstoječe državljske pravice ter določene nove; opozarja, da bi bilo treba pripraviti statut EU za državljanstvo ter posodobiti te nove

⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

pravice v skladu s Pogodbama;

21. poziva, naj se v statut EU za državljanstvo vključi horizontalna klavzula o nediskriminaciji kot dodatno varovalo za enakost pri uveljavljanju državljanskih pravic, da bi na podlagi člena 19 PDEU zagotovili enotno raven zaščite v Uniji za pripadnike ranljivih in marginaliziranih skupin;
22. poziva Komisijo, naj te predloge upošteva v prihodnjem poročilu o državljanstvu EU za leto 2023 in sprejme potrebne ukrepe za njihovo izvajanje v skladu s postopkom iz člena 25 PDEU.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	28.11.2023						
Izid končnega glasovanja	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">48</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">9</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	+:	48	–:	9	0:	5
+:	48						
–:	9						
0:	5						
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Pina Picierno, Birgit Sippel, Tineke Strik, Annalisa Tardino, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Jončeva (Elena Yoncheva), Javier Zarzalejos						
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Daniel Freund, José Gusmão, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Kostas Papadakis (Costas Papadakis), Silvia Sardone, Paul Tang, Peter Vitanov (Petar Vitanov), Axel Voss, Tomáš Zdechovský						
Namestniki (člen 209(7) Poslovnika), navzoči pri končnem glasovanju	Mathilde Androuët, Margrete Auken, Traian Băsescu, Tom Berendsen, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Pär Holmgren, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Antonius Manders, Riho Terras						

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVKA MNENJA
PREJELA PRISPEVEK**

Pri pripravi osnutka mnenja je prejela prispevke naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Pripravljavka mnenja izjavlja, da ni prejela prispevkov od nobenega subjekta ali osebe.

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU,
ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

48	+
PPE	Traian Băsescu, Tom Berendsen, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Jeroen Lenaers, Antonius Manders, Nadine Morano, Janina Ochojska, Axel Voss, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Evin Incir, Marina Kaljurand, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Birgit Sippel, Paul Tang, Peter Vitanov (Petar Vitanov), Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Maite Pagazaurtundúa, Yana Toom
Verts/ALE	Margrete Auken, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Daniel Freund, Pär Holmgren, Tineke Strik
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa

9	-
PPE	Rasa Juknevičienė, Riho Terras
ID	Mathilde Androuët, Annika Bruna, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
Levica	Cornelia Ernst
Samostojni	Kostas Papadakis (Costas Papadakis), Milan Uhrík

5	0
ID	Silvia Sardone, Annalisa Tardino
Levica	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	7.12.2023
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Salvatore De Meo, Sandro Gozi, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Mercedes Bresso, Christian Doleschal, Pascal Durand
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Javier Zarzalejos

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU

17	+
PPE	Salvatore De Meo, Christian Doleschal, Sven Simon, Rainer Wieland, Javier Zarzalejos
Renew	Sandro Gozi, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager

2	-
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani